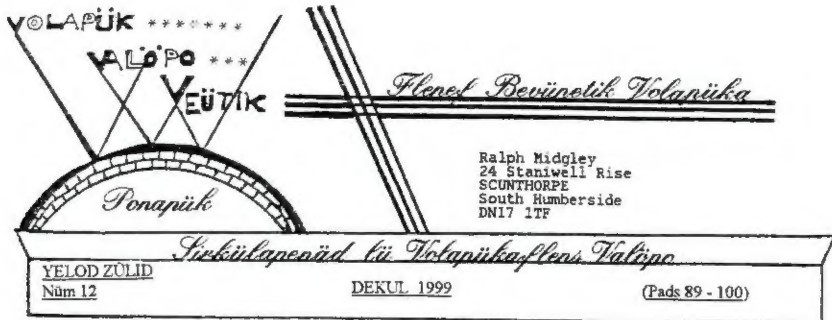

O Volapükaflens Löfik !

Tü fin yela glidob alani olas : Valikosi Gudikün. Kritidazäl okömon suno, do ün tim obas, zäl at jinon dulön ti laf yela !

Flen obsik <*Kapovül*> esludom ad tävön lü Jveizän ad juitön skiyami ko sevädans anik. Sekü atos, esäkom obi ad bükön tuvedotis tefik säkädas lätikün. Ekö ons :

<u>SÄKÄD CILAS :</u> Jiels <*Janin*> e <*Katrin*> binofs jikilädans; ab jiel <*Loren*> äbinof in dom !

<u>YAG:</u> Yagans binoms lefat, fat e son !

Su pad 98 kanols logön vödis Kritidakanitas tel vemo pöpedikas. Kikodo no kanitön-li onis tü Kritidadel ? Stripüls bevü tonats anik sinifons misuris musigik plu ka bali, ab cedob, das lids at binons komunöfiks.

Cifal <*Bishop*> egetom penedi de söl <*Tom Heldt*> se zif Kiel (Deutän). Ekö setrat se pened omik :

„Tradutod latinik buka dis tiäd : <*Plin Smalik*> jinon binön pöpedik in Greta-Britän. Nunal Lireyänik in Deutän änunom obi dö tradutod at ven äsukob tradutodi gaelik. In Deutän dido no sevoy dö dabin ota. Igo latinatidans fol oba no äsevons nosi dö at jüs egetons oni de ob as legivoti. Bi binon Bür Sperantapükik in zif oba, dalabob tradutodi at, do no suemob vödi balik ! Nu binos turn ola äsi kevolapükanas ad tradutön oni ini pük olsik. Kanob sagön ole, das ma plak oba, <*Plin Smalik*> binon vemo fasilik ad tradutön, bi palauton me vöds balugik, e binon vemo brefik. I binon mu cogedik. (Elärnob Nedänapüki ün mod at büä eprimob ad konletön dabükotis in püks difik bü tim lunüpik.) Dabinons konletans da vol lölik, kels ovilons dalabön tradutodi Volapükik."

XII:90:99

PLIN SMALIK (I)

FA ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

Ven älabob bäldoti yelas mäl elogob, naedü bal, magodi magifik in buk dö rufot, kel pätiädon <*Konots Peplaköl*>. At ämagon lesneki : böad, kel äslugon kati sovadik. Ekö kopied däsina *.

Äsagoy in buk: <Lesneks böad slugons ravoti lölöfiko, nen maskön onis. Poso no kanons mufön plu e slipons dü muls mäl dicetao okik>.

Nu emeditob mödo dö ventürs cungala, e, turnü ob, eplöpob, me kölastib, ad däsinön däsini balid obik. Däsin oba nüm bal. Äbinon äs atos : *

Ejonob mastavobi oba daülanes ed esäkob onis, if däsin oba äjeikon onis.

Egespikons obe : „Kikodo hät jeikonöv - li ? "

Däsin oba no äpladulon häti. Äpladulon lesneki böad, kel ädiceton leefadi. Poso edäsinob ninedi lesneka böad, sodas daülans kanonsöv suemön. Neodons ai plänis. Däsin nüm tel äbinon äs atos : *

Daülans ekonsälons obi ad posbinükön däsinis lesnekas böad maifik u färmükölis e ad nitedälön buikumo tefü taledav u jenav, tefü kalkul e gramat. So eklemob, bäldotü lifayels mäl, vokedi magifik pänana. Pisäkuradükob dub nesek däsina obik nüm bal e däsin nüm tel. Daülans neai suemons bosi soaliko, e binos fenüköl, pro cils, ai ed ai ad givön ones plänis.

Sekü atos, emutob välön vobodi votik ed elärnob ad flitükön flitömis. Eflitob bosilo valöpo in vol. E taledav, jenöfo, edünon obi mödo. Äsevob distidön, logedü balid, Tsyinäni de Larizonän. Binos vemo frutik, ven epölavegoy dü neit.

So elabob dü lif oba kumis kosädas, ko kums dinas fefik. Elifob mödo ko daülans. Elogob onis vemo nilikao. Atos no egudükumos tumödo cedi oba.

Ven äkolkömob pösodi, kel äjinon boso klülälik, äblufob tefü atan däsin obik nüm bal, keli ai ekipob. Ävilom sevön, va pösod at äbinon vo stäänälik. Ab ai ägespikon obe : „Binon hät." Täno no äspikob atane ni dö lesneks : böad, ni dö lefots virgik, ni dö stels. Äpladob obi tö nivod atana

XII:91:99

Äspikob one dö el <bridge>, dö el <golf>, dö bolit e dö särvigakravats. E daülan äbinon vemo kotenik ad sevädön ko men so tikälik.

Kludo elifob soaliko, nen ek, ko kel äkanob jenöfo spikön, jüs mijäfid in däsärt Saharänik bü yels mäl. Bos ibrekon in mufükian obik. E bi no älabob ko ob ni mufavani, ni ketävans, äpreparob ad steifülön ad dunön obo it, nätükodi fikulik. Äbinos pro ob din lifa u deada. Töbo ilabob vati ad drinön pro düps jöl.

Ün soar primik eslipikob klu su sab fagü liöls mil de topäd seimik pelödüköl. Ya äbinob plu soelöfik, ka nafädan su floted zänodü Sean. Seko omagälol süpädi, delaprimo, ven vögil drolik egalükon obi. Äsagon :

„Begö ! . . . Däsinolös pro ob jipi . . . "

„Zö !"

„Däsinolös pro ob jipi . . . "

Ebunob sui futs oba äsif piflapob me leklär. Eröbob gudiko logis oba. Gudiko elogedob. Ed elogob manüli smalik go nekösömiki, kel ävätälom obi fefiko. *Ekö pötret gudikün, kel, latikumo, eplöpob ad dunön de om. Ab däsin oba, fümiko, binon mödo neplu dafredüköl, ka sam. Atos no binos pök obik. Pisäkuradükob in cal obik pänana fa daülans, bäldotü yels mäl, ed ilärnob ad däsinön nosi, pläamü lesnekis : böad färmükölis e lesnekis : böad maifikis.

So älogedob dasevädükami at ko logs lölo klöpiks me stun. No glömolös, das äbinob fagü liöls mil de topäd valik pelödüköl. Nu manül oba no äjinon obe ni pölavegan, ni deadik kodü fen, ni deadik kodü faim, ni deadik kodü soaf, ni deadik kodü dred. No ilabom jini cila piperöl zänodü däsärt, fagü liöls mil de topäd valik pelödüköl. Ven fino äplöbob ad spikön, äsagob ome :

„Ab kisi dunol - li us ? "

E täno ädönuom, nelaodiküno, äs din vemo fefik :

„Begö ! . . . däsinolös pro ob jipi . . ."

XII:92:99

„Begö ! . . . däsinolös pro ob jipi . . . "

Ven müster binon tu magädabik, no daloy nelabedön. So taälik äs etos äjinos obe, fagü liöls mil de topäds valik pelödüköls e riskädü dead, äsumob se pok obik blogi papüra e fulükapeni. Ab tän ämemob, das istudob pato taledavi, jenavi, kalkulavi e gramat, ed äsagob manüle smalik (ko bosil mivima) das no äsevob vio däsinön. Ägespikom obe :

„No binos veütik. Däsinolös pro ob jipi."

Bi neai idäsinob jipi, ädäsinob dönu pro om te bali däsinotas tel, kela äbinob fägik. Eti lesneka : böad pefärmüköla. Ed ästorditob ad lilön manüli smalik, kel ägespikom obe :

„Nö ! Nö ! no vilob leefadi ninü lesnek : böad. Böad binon vemo riskädik, e leefad binon tu vetädik. Lomü ob, binon ya smalik. Neodob jipi. Däsinolös pro ob jipi. "

Täno ädäsinob.

Älogedom küpäliko, täno :

„Nö ! Et binon ya tu malädik. Dunolös votiki onas."

Ädäsinob.

Flen obik äsmililom gudäliko, göniko :

„Logol gudiko . . . no binon jip, binon hijip. Dalabon honis . . ."

So ägedunob däsini obik. Ab pärefudon, äs däsins büik :

„At binon tu bäldik. Vilob jipi, kel lifon lunüpo. "

Seko, defü sufäd, bi äspidob ad primön seasumi mufükiana obik, äskätob vifiko däsini at*.

Ed ägeob :

„At binon bog. Jip, keli vilol, binon nino."

XII:93:99

Ab äbinob vemo süpädik ad loegön stralön logodi cödana yunik oba :

„Binos kuratiko utos, kelosi ävilob. Cedol - li, das jipe at zesüdon yebi mödik ?"

„Kikodo - li ?"

„Bi lomü ob binon vo smalik . . ."

„Osaidon fümiko. Egivob ole jipi vo smalik"

Ästutükom kapi lü däsin :

„No äs smalik äs atos. . . O ! Eslipikom.

E soiko äsevädikob ko plin smalik.

Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ Ꝑ

LÄD NEODÜLIK

„Ed atosi sagob ole," läd bäldik ezuniköl äspikof, kel ikonstatof, das pitatedülan fädo isleitom boso päkili oka, „ed atosi sagob ole: no dunob plu stepi bal ini selidöp ola."

Ab vig no nog bal ipasetikon, ed äkömof dönu, ed äremof paunis lul juega.

Ven ikömof lü dünetatab e selidöpan isleifom moni ini layet, lätikan äküpetom sarkadiko: „Ed ätikob, das no ödunol plu stepi bal ini selidöp oba ! "

„Atos äbinos i desin obik, " läd bäldik ägespikof, „ab äneodob sabi pro bok kata obik, ed ati neläbo äkanob dagetön neseimo in nilöp pläamo de ol."

SAP ALDELIK

Binos gudikum ad deadön stimiko, ka ad lifön nesnatiko.

Givön konsäli fopanes binos gifön vati su gan.

XII:94:99

LÖF E TELEGRAM (DIL FOLID)
FA HOLGER DRACHMANN

Ye; - äbinos luspikot ! Äbinom yunik, läbik e pos düps nemödik öbinomöv lüson läbik konsulana !

E ye; - äseifom nogna; no demü konsulan, no demü daut, ab . . . binos neplidik, das no kanom matön dauti, nen das mot sukof !

Täno ägolom lü konsulan, fo yan kela vabs tel ästanons.

Äpedom nami söla <*Michelsen*> ed ägetom vini. Täno ägolom lü läds.

Tridöl da yan älilom luvokädi fibik ed älogom, das lefog fugöl vietikosa ädepubon ini cem nilikün. Älogom züo in sälun. Su cemaglun äseistons juks, stogs, heranads, niklots, heralain, e su tab äseiston mirafestun su boved ko sab luimik; äzogom dü timül, e poso ägolom lü tab, su kel boved ästanon, ed äbiegom oki love festun, e lips oma änilikons lü grün flifik.

Iglömom kofudami; lips omik pämufons äs in plek, kela vödis no änolom, ab kela tiks lefuliko äfulükons siämi stedälik e snatik oma. Nevilöfo igolom ini klän, ini kel te matan labom giti ad kömön. Giti at öjuitomöv ün soar, ab otüpo ba spels mödik ödepubonsöv.

Äplekom pro vomül yunik, jönik e löfik ut, keli nu älogom in siäm oka, ed ispelom igo, if klän övedon ome kösömik, das neai öperomöv lefuliko spelis jönik oka; id äplekom pro spel jönikün yunüpa oka, dö taked mana du juits e du neläb. E devod omik at, du kel vero äfünom mati oka pätupon fa jimatan konsulana.

Äkömof naföl da yan, peklotöl in satinagun yelovik, glufs violätik e rosad redikün in herem:

„Godö ! Stanol - li is ? No binos gidöfik ! Gam no mutom logön jigami büä okömof ini glüg."

E zu du klotam - „Is seiston verato stogs cila - e niklots ! Moflekolös oli ! Gode dani, das no ikömol, du vomül <*Frandsen*> äklotof ofi ko disagun - u gun. Kömolös nu! No kredolös, das espälobs. Mets teldeg de satinastof gudikün pro gun ! Efinükol - li festuni ? Fi ! verato ikredob, das no ol üdunol so ! Ab so ai mans kondötoms. Nos binos saludik omes. Finükön mirafestuni, büä kömons lomio oksik! A! binos so glumik. Daut löfik oba ! - Nu gololös ! - mutobs klotön jigami ola lefuliko !

E täno pämatirajanons, e täno ökömons lomio oksik, e täno öbinons matans.

XII:95:99

Ed ävedos göd, ed ävedos soar - dels balid, telid e kilid. Käpten <*Anton*> äbinom in stad gluma e deva demü visits, noteds, smils valiks, e demü jonam alik cemas loma omik.

Dugäl käptena <*Anton*> pizögom, ab nat omik äbinon gudik; ädunom in lom okik, te pedugöl fa nat gudik oka. Ye äbinom man yunik - nämik e nobaladälik, kel balidna in lif älöfom vomi.

Pos vig bal äkömom glumiko lü konsulan bäldik in bür privatik atana.

Änoom, ven konsulan älofom ome zigari; ko glum äsagom konsulane, das daut omik no ai äbinof äs ösötof binön.

Söl bäldik <*Michelsen*> älumufom jotis:

„Vomaluspik! Älabob luspiki otik ko mot ofik, e ye äbinof viudan, ven ämatükob ofi. Ab stebedolös ! No binolös tu hitälik ! "

„Binob leno hitälik !" äspikom <*Anton*>.

Konsulan älogedom lüsoni.

„No binol man ! In zif lölik no dabinom man, kel binom so stedälik äs ol. Te binol tu yilik, - ekö kod !"

„Ag ! . . . . "

„Binos luspik. Voms ai binofs voms. If no binofs gudiks, ven tölatoy ofis gudiko, täno . . . . no ! sagob no, das binos zesüdik, das tölatoy ofis badiko. Godö ! Ab fümäl binon zesüdik. Ün dels anik, vedolös semikna zunik; sagolös, das omonafol ünü vigs anik: e garanob, das matanil ola oyilof, ed ün tim okömöl obinof gudik ai. Ya binof cil gudik; ed if te dälof sukön klienis oka e no ai olilof moti oka . . . ab, no dälob sagön tu mödo, suemol obi fümo, no - li ? Nu edekötob tipi zigara. Plidolös ! filidolös oni e dunolös äs esagob !"

Pos dels anik söl <*Anton*> ägekömom ed äsagom smilölo:

„Eyufos, o lüfat "! Danö ! "

„Benovipob oli ! " söl bäldik äsagom.

Lelöfadels hitik no nog efegolons, ed äjinos äsif löf gretik neai idepubonöv.

Vütimo dugan vönik nafa ivedom saunik dönu; do iniludom, das dead

isumonöv omi. Äbinos sekü atos, das <*Anton*> älüvom cali oka gaenätü om, kel lölo äbinom man skilik e dünavilik.

<*Anton*> ädesinom ad neai plonön. Ab - älabom cali nonik; igetom famüli, e famül oma iyufom omi ad mekön debi. Lio dunön - li ?

Öplidom nafani yunik ad dagetön dönu nafaduganacali vönik. Äbinom stimasukik; ab läb oma tefü nafam e läb oma tefü löf no ikodos, das ivedom pleidik; zu äbinos zesüdik, das änulüdom famüli oka.

Neläbiko naf, keli vöno idugom, imonafon dü tim nelunik lü Vesüda-Lindän, ed in pof no äbinon atimo naf gretikum.

Poso nafalaban äbegom omi ad kömön. Ägolom lü om, e ven ätridom da yan, älogom nafalabani, kel len tab ästanom ko telegram in nam okik:

„Binos - li verätik, das ematol ? " äsäkom nafalaban ko vög fefik.

„Lesi ! "

„Binos gölik ! Binol man yunik, e lüfat olik no okanom yufön vemo oli. Nolol - li atosi ? "

<*Anton*> äsagom nosi.

„Benö ! no tefos obi, ed alo binos tu lätik nu. Edugol nafi söla <*Esbensen*> beno e ko läb. Äbinol dugan skilik su naf obik. Egetob agödo telegrami at, ma kel naf obik seiston in pof <*Falmouth*>, bi mel ämosumon nafadugani ota. Pos medit anik, esludob ad lofön ole cali nafadugana edeidöl. Binol - li vilöfik ad lovesumön nafi, kel seiston in <*Falmouth*> ed us käladön menodis anik ?"

<Anton> äsenom, das cügs äflamons, e fog äkömon foi logs omik.

Nafalaban älogedom omi, e täno äsagom ko vög votik :

„Etelegrafob sunädo nafadugane <*Nielsen*> ed i konsulane in <*Falmouth*>, dat baläd zesüdik okanon dunön. Binob kotenik, if onünol odelo obe gespiki ola, if täno okanol tävön me tren soaro. Adyö ! "

<*Anton*> äbinom legälik. Äspidom lomio okik ed in bun lebalik äbinom in fidacem. Ti ifalükom jidünani, kel ästeifülof ad klänedön lusmil dub simul süpädik.

XII:97:99

LÄRNOD TELDEGVELID - MELATÄV E LUTATÄV

Ävigo ädugädob fleni jü <*Veracruz*>; ädtävom lü <*New York*>. Ven älükömobs ini pof, älabobs nog düpi livik bal büä stemanaf ödenafon. Klu [u: demü kod at] äboidob obi ko flen obik. De däk älogob, das tovian gianagretik älovepolon lodoti ini nafaspadäd. Skip ädunon jäfotis okik, du käpten älelogom de nafapon. Stemaflutül ätonon; visitans änexänons ve boidatridem. Tränanafs äyufons stemanafi ad senafön de [u: se] ninapof, du tävans älefänons as leditaglid lü flens e famüls oksiks su käv.

Poso mö dels nemödik, ämutob golön lü <*Houston*> in Täxasän. Täv äbinon dranik, ed ädunob tävi me flitöm. Loatatood äblinon obi jü flitömapof. Ämutob beigolön tolädabüri ad leadön kontrolön dientifädi obik, ed ägolob sunädo lü flitöm, kel äprimikon ad devegön. Äboidob obi. Äfimükob obi me zön. Tü düp ze jölid göda flitöm älivikon. Älänobs mö minuts anik bü düp: degtel.

LÄRNOD TELDEGJÖLID - IN STEMANAF

Isio pro stemanaf lü <*New York*> ! Kipolsöd blümo dientifädis olsik, begö ! . . .
Detio tävans klada balid, nedetio tävans klada telid . . .

Ekö! binobs uto, kö mutobs binön. Buükol - li ad stebedön is su däk u ad nexänön lü käben olik ?

No sevob osi. Ludredob ad vedön melamalädik.

Zö ! zö ! Mel binon so takik, das riskäd ad vedön melamalädik no dabinon. Seidobsös obis is su däk ! . . .

Etävol - li mödiko ?

Nemu love mel. Seimna [u: balna] eloveikob love lebug Mäxikänik su veg lü <*La Habana*>, e mutob sagön notodäliko, atos leno äbinon plitik.

Kikodo no tävol - li me flitöm ?

Ebo atosi odunob pö naed balidkömöl. Alo atos no kanon binön badikum ka melatäv neplitik; e zuo neplit täva opaseton vifikumo.

Gö ! cedob, das nu binos tim ad säboidön obis . . . Labol - li ☛tolabotis ?

Tio nosi, ibä [u: bi] kömob sekü vaken. Labob nosi patik lä ob.

(☛ tolabotis = anything to declare.)

✈ ✈ ✈ ✈ ✈ ✈ ✈ ✈ ✈ ✈ ✈ ✈ ✈ ✈ ✈ ✈ ✈

XII:98:99

KRITIDAKANITS TEL

1. Köm-olsöd ! kritans,
Läbiks ed i yubiks.
Köm-olsöd ! kömolsöd !
Lü <Be - tlehem>.
Köm-olsöd ! logols
Regi Silananefa.
Kömolsöd ad leplekön,
Kömolsöd ad leplekön,
Kömolsöd ad leplek-ön
Kristusi, Lesöl !

2. God s-e Go-d,
Li-t s-e Li-t;
Ekö ! tüerüdi
virgik no taom.
Go-d veratik,
Balik, no peja-föl.
Kömolsöd ad leplekön,
Kömolsöd ad leplekön,
Kömolsöd ad leplek-ön
Kristusi, Lesöl !

3. Kanitolsöd ! o kor
Silananefa; kanitolsöd
In levikod at sülik:
Glori lü Go-d
In Geilikü-nöp !
Kömolsöd ad leplekön,
Kömolsöd ad leplekön,
Kömolsöd ad leplek-ön
Kristusi, Lesöl !

4. O Söl ! glidobs
Oli ün göd at läbik;
O Yesus, glori O-le givoyöd:
Vöd verik Fata,
Is in mi-d puböl.
Kömolsöd ad leplekön,
Kömolsöd ad leplekön,
Kömolsöd ad leplek-ön
Kristusi, Lesöl !

1. Seilaneit, neit saludik,
Val takon, val nidik.
Zü mot virgik e cilil müdik,
Sügäb fibik, müki-k, püdik,
Slipolös in püd süli-k,
Slipolös in püd sülik.

2. Seilaneit, neit saludik,
Drem galedanas vemik.
Glor flumo-n se sü-l fagik,
Lelobis kanitoy valöpik.
Kristus, Savan, pemoto-m !
Kristus,. Savan, pemotom !

3. Seilaneit, neit saludik,
Son Goda, Lit Löfik,
Nid stralon logodao Omik,
Lelivüka bene-d nilik,
Yesus, tü moted Oli-k,
O Yesus, moted Olik.

XII:99:99

AB SOL NIDON AI PLU . . .

„Vilol - li spatön boso ?" äsäkom el <*Max*>.

„Golobsös lü top ot, kö äkonol obe dö jimatan, kel älüvof matani e cilis ofikis ad logön voli !" äsagom el <*Karl*>.

So äspatoms lü top ot ed äseadoms kobo su bam ot. Vienül koldülik äbladülon dönu, e valikos äbinos takädik.

„Nulälob nog," äprimom el <*Karl*>, „vio jimatan omik äkanof lüvön omi, ven ipenof ome, das älöfof omi."

El <*Max*> ämeditom.

„Semikna mutoy lüvön löfäbi nen nolön kikodo."

El <*Karl*> älogetom föfio ini fag.

„Ko el <*Tabit*> obas äbinos veräto so, no - li ?"

„Lesi !" ägespikom el <*Max*>, „ya binos müster, keli neai fuliko osuemobs."

Strals sola äbinons vamiks. Dü timül, lefog ädagükon soli. Nilü oms, davatof älagon de tuig bimüla. Älogedoms davatofi, kel ägefläkon lit sola. Äbinon davatog teik us; votiks ja ifalons glunio.

El <*Max*> äsagom : „Logolös ! Vio jönik binon, ab suno operon jöni oka, bi lif oka fümiko binon lit sola, kel givon lifi valikose su tal."

El <*Karl*> ätovom kapi okik. Pianiko davatof ävedon ai lunikum, e fino ädofalon sui glun.

Täno äsagom ele <*Max*> : „Binobs kuratiko äs davatof at, no - li? Lifobs da yels, ab fino perobs lifi äs davatof at."

„Lesi !" ägespikom el <*Max*> - lif obsik jinon finükön, ab sol nidon ai plu !

XII:100:99

Sekü atos, kanols reidön dilis primik tel konota at su pads *Sirkülapenäda* atmulik. Etradutob konoti de bukil Fransänapükik. To lesag söla *Heldt*, das „binon vemo fasilik ad traduton," mutob sagön, das etuvob tradutodi at saido fikuliki ! If Fransänans bevü ols olabons krütis u mobis frutiks ad gudükumön tradutodi obik, sedolsös otis obe, begö !

E nu okanols logön däsinotis, kels pamalons in vödem it me stelül (*).

Ekö däsinot balid, kel jonon böad kobopedian :-

Däsinot telid :

Däsinot kilid :

Däsinot plina smalik :

Däsinot jipa :

E fino, däsinot mälid :

Spelob vemo, das ojuitobs ventüris plina smalik !

Kritidazälaglidis Stedälikün

sedom Ralph